

A MUNKA

XVI. évfolyam, 38. szám.

Ara 16 fillér

Salgótarján, 1938 szeptember hó 17

„Az igazság győz.”

Északi szomszédunk nagy bajba jutott, összefércelt államának címerében olvasható ez a fenti mondat. Mi nem vagyunk kárörvendők, hiszen a történelem arra tanított ezer és néhány esztendeig, hogy ne söpörjünk a más háza előtt, hanem csak tisztogassuk ki itthon a nem oda való gyomot. Most mégis kénytelenek vagyunk mosolyogni.

Mi sírjuk a világ hatalmasainak fülebe immár 20. esztendeje, hogy tegyenek igazságot a Trianonban megcsufolt magyarsággal, amire az volt a válasz, hogy Trianonban az „igazság győzött,” aminek ékes bizonyosságául az egyik utódállam a címerébe is beírta ezt a mondatot.

Az élet azonban sokszor megtréfálja az embert és megszegyenyíti a balga kérkedőt. Van egy régi, okos magyarközmondás a hazug emberről és sánta ebről. Hát ez jut most eszünkbe ezzel a jelmonddal kapcsolatban.

Mert mi történik Londonban, Párisban, Berlinben és Prágában? Kinyitlak a szemek, megvilágosodtak az agyak, nekibátorodtak az eddigi barátok és ellenségek egyaránt, amikor megkezdtek Közép-Európában a nagy rendcsinálást. Ma már nem rejtik véka alá azt a tapasztalatukat, hogy eddig erre fel a Duna mentén és a Kárpátok alatt szemfényvesztés és csalás volt az az alap, amelyre egy hangoskodó ál-nagyhatalom épült és az a szép hangzatos jelmondat nagyon alkalmas lesz a fejfájára sirfeliratnak.

Nem a káröröm, nem a félrevezetett cseh nép kínja, szegylene vezetői a tollunkat, amikor írjuk ezeket a szavakat, hanem az a sok kihullott magyar vér és el-nem sirt magyar könny iratja velünk, ami mind ennek az álnok és szemfényvesztő rendszernek volt a következménye.

Az igazság győz, de ez a diadal az eddigi boldog birtokosnak megsegyenyülést és halált jelent.

Egységes nemzeti közvélemény.

CIKKSOROZAT.

(—ány.) Sorsfordulónál állunk. A lét vagy nemlét problémája soba az elmúlt ezredév alatt nem volt nemzetünkre oly végzetesen éles, mint ma. Az a kérdés: kijutunk-e, ki akarunk-e jutni a történelem istenkézvonta horizontjára, vagy meg akarunk fulladni a pártoskodás szűk, levegőtlen falai között. A magyar társadalmat ma nem egyszerű történelmi hivatás problémái foglalkoztatják, csak értéktelen frázis-puffogatások. Közéletünket valami megmagyarázhatatlan általános irányvesztettség jellemzi, melyből kiváló vezérek heroikus erőfeszítései ellenére sem tudunk kibontakozni. Évtizedek óta tétlenül nézzük, hogyan küzd, dolgozik helyettünk a nagy reménytelenségben egy-egy bátor férfi és zsidbadt lélekkel ráhagyjuk ismét a nemzet sorsát egy-egy nagy ember muló létének kártyalapjára. Egyetlen ember pedig, ha még olyan nagy is, nem képes megmenteni egy népet, ha ez a nép maga nem ébred rá, hogy meg kell mentenie önmagát. Nem egyetlen akaratra kell millió részekre osztatnia, hanem millió és millió akaratra kell egybefonódnia ahhoz, hogy valamely nemzeti hőrosz istenáldott erőfeszítése történelmi csodákat tegyen.

A sajtó feladata az, hogy ennek a történelmi csodatételnek a megvalósulását előkészítse. Meg kell teremtenünk a sok-sok millió magyar akarát egybefonódásának alapfeltételét: az egységes nemzeti közvéleményt. Nem valamely aktuális parlamenti program, a közügyek-vitelelének valamely pártos szemlélete és kritikája az, amit közvélemény alatt értünk. Nem egyeseknek, pártoknak, érdekszféráknak közérdekké nyilvánított egoizmusát, hanem az élő nemzet ösztönös világ-nézetét keressük, azt az egyetemes zsinórmértéket, mely minden időben iratlan szentírása egy nép történelmi célkitűzéseinek. Azt a közvéleményt akarjuk látni, mely minden pártoknak és kormányoknak felette áll, mely uralkodik és irányít, él és parancsol az intézményekben, génusza világát a fórumok minden szögletén, a parlamentben épügy, mint a sajtóban és az irodalomban s amely ellen büntetlenül nem lehet véteni.

Ez a közvélemény csak az ezer-

éves nemzeti eszmén és az ezzel egybe-forrott faji öntudaton épülhet fel!

Az ezeréves nemzeti eszme szerintünk az, hogy nekünk mint virágzó, szabad, erős és nemes népnek a Duna mentén a Kárpátok koszorújában Árpád birodalmát fenn kell tartanunk. Ezen a földön meg kell maradnunk, ami belőle ma hiányzik, vissza kell szerezniünk s az ezeréves határok között független, öncélú, szabad államot kell alkotnunk. Ebben az államban mind a magunk, mind a többi szabad népek javára ópolnunk és fejleszteniünk kell azokat az értékes faji és nemzeti sajátosságainkat, melyek az emberiség kultúrközösségében a művelődés, haladás és fejlődés történetében biztosítják méltó helyünket s amelyek a népek és fajok e nemes versenyében tiszteletet, becsületet és szeretetet szereznek a magyarnak.

A faji öntudat annak átérzése és meggyőződésünk tetele, hogy az emberiségnek csak úgy tehetünk igazán szolgálatot, ha minél inkább ragaszkodunk nemzeti eszméinkhez, ha minél inkább, minél teljesebben, minél specia-libban magyarok vagyunk. Szilárd tudata tehát annak, hogy az emberiségre nézve csak magyarságunk által vagyunk és lehetünk értékesek, csak az által jelentünk számára nélkülözhetetlen kultúrtevényt. Ebből az következik, hogy magyar voltunkat anélkül, hogy más fajokat lenéznénk, mindenkifőlött becsülnünk és reá tartoznunk kell, hogy csak magyarságunkhoz ragaszkodva élhetünk önálló egyéni életet a népek közösségében. Míg ha nem tartunk rá, hogy magyarok vagyunk, ha értékes faji és nemzeti sajátosságaink elhanyagolásával, gényusunk elorsvasztásával, munkát, harcot, küzdelmet kerülve, folytonos megalkuvásokkal lassankint feladjuk külön egyéniségünket, — akkor elszóródunk az emberrengetegben nyom és jelentőség nélkül, mint a dudvamag, melynek senki se látja hasznát és nem is becsüli semmire. Amely népek hiányzik faji öntudata, az sohasem jut be a történelembe. Az a nép viszont, mely oda bejutván „letépi fényes nemzeti bélyegét” és faji öntudatát sorvadni engedi, kitörli magát a történelemből.

Csak a nemzeti eszmén és faji öntudaton felépülő közvélemény képes tájékozódni és kormányzatunknak irányt mutatni azoknak a szétválasztó problémáknak utvesztőjében, melyek belső egységünket törtékre bontják.

Nemzeti egységünknek ma négy veszedelmes ellentét áll útjában: a szociális, faji (nemzetiségi), felekezeti és közjogi kérdés. Minden gyakorlati kérdést ma — sajnos — ezek szemszögéből vizsgálunk és bírálunk el s csak természetes, hogy állásfoglalásunk így, ab ovo, már nem lehet egységes. Nézetünk szerint e problémák fölött szükségképp uralkodik és parancsol egy még nagyobb: az önfentartás. A nemzet mindenkifőlött mindenkifőlött élni akar. Nem a haza sokféleképp értelmezhető „szent önzése”, hanem az élet isteni parancsa szabja meg tehát a nemzetnek azt, hogy — ha nem akar elpusztulni — ezekben a kérdésekben milyen álláspontra kell helyezkednie.

Erről a négy veszedelmes s nemzeti egységünket állandóan bomlasztó ellentétéről szándékozunk négy további folytatásban írni, rákfenéjére öszinté szavakkal reámutatni. Lapunk olvasói közül az idők folyamán igen számosan úgy nyilatkoztak e sorok írójának írásai felől, hogy azokat szívesen olvassák s nagyra értékelik. Ez a tudat adja nekünk azt a bátorságot, hogy a tizenkettedik órában, az aggodalom és a mondhatatlan szenvedés utolsó perceiben szóljunk legalább a magyar társadalom lapunk olvasóiból álló töredékéhez s kérjük, hogy a józan ész hideg fényével s a nyugalom és öntégyelem minden akaratával törekedjen a lelt egységre, mert a jó fegyver és erős kar mellett a nagy népek viszállyában oly árván lebegő, ingó, szegény maradék magyar hazánknak erre van most a legnagyobb szüksége.

A tizenkettedik óra vágató perc-mutatója szükségszerűen és parancsolóan arra int bennünket, hogy az elkövetkező napokban semmi másra nem támaszkodhatunk, csak az egységes nemzeti közvéleményre és a fegyverünkre. S ha van is még igen sok sajtó, panaszos szív, ha van is még sok hiába kérő száj, ha van is még sok, enyhülésre hasztalan váró epedő lélek e hazában, ennek dacára mindenkinek át kell éreznie, hogy most egyéni és osztályosunknál sokkal nagyobb, hatalmasabb dologról van szó: a Haza megmentéséről és felvirágoztatásáról!

Ennek a nagy gondolatnak jegyében kérjük előlegezni a bizalmat cikk-sorozatunk folytatásai számára.

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Nincsen rózsza tövis nélkül.

Írta: MERCURIUS.

Míg letéped és gyönyörködöl a színeben, az illatában, megzúr. Előbb, vagy utóbb, de biztosan megszúr.

Bohémekeknek és virgonc fiataloknak nyomasztó rend és ijesztő csend van ebben a városban. De nem is csoda, két elem uralkodik benne: a papság és a katonaság. — Míg a civileket a papság szoktatja szelidségre, addig a katonaságnál a nekik is kijutó lelki táplálékon felül a szolgálati szabályzat tartja fenn a rendet. S hogy ez jól meg legyen tartva, arról szelidszavu, de a nyugdíjazástól tartó erősekező ezredesek szorgalmasan gondoskodtak. — A háboru alatt kissé meglazult öltözködési előírások szigoru betartását igen gyakran csak egy-két hetes szobafogság árán tudták a háborut járt ifjabb hadnagyoknak a fejébe verni, akikben még nem biggadt le a háborus virtus. Ezek ahol csak tehették, lázongtak a csend, a béke ellen és legszívesebben akár puszta ökölrel is neki száguldottak volna a csehnek, oláhnak, szerbnek a nap bármely szakában. —

Hiába, még meg volt bennük a feszítő erő, nem izlett sehogysem a boldog békeidő száraz rualomtaposása. Viszont azért voltak a tapasztalt öreg ezredesek, hogy a fiatalok szilajkodását kellőképp

megfékezzék és a hadakozási ösztönt, a nyárspolgári tespedést tagadó kiruccanásait mindég szűkebb mederbe tereljék. Bizony akkor még mindnyájunkat nagyon fűtött az irredenta. Nagy parázsa volt ennek a négy sarkán felgyújtott otthonunkban.

Ezek között a lázadó fiatalok között hűséges bajtárs volt Dániel Elemér harcban edzett, de egyébként összesen 21 esztendő tavaszát átélt öreg hadnagy. Őt nemcsak az fűtötte, hogy a harctéri mozgalmassága helyett itt a gyakorlati szűk keretei közé volt szorítva minden okos gondolata, hanem egy másik béklyó is megkötözte: a szíve. Az utca szemben lévő során alig pár házzal odébb, mint ahol lakott, ugyancsak az emeleten bájos szép szöke anygalt figyelt betek óta. A kis lány néha-néha kinézett az ablakon, de bizony nem adta semmi jelét, hogy észrevette volna az utca tulsó partján Elemérünk ablakából felé sugárzó hódolatot és vágyódást.

A szolgálati regulának és a boldogtalan szerelemnek ezt a kettős rabságát nem lehetett másképp elviselni, csak ha borba fojtja a gondolkodást. Borban az igazság, hátba valami jó gondolatot sugall, ami kiszabadítja őt ebből a kettős kátyúból.

Egyik nap szolgálat után a szilaj ifjak csendes poharazgatás közt pihengelték a gyakorlati fáradozást és a mulatozás belemlyült az öreg estebe. — Csak a

takarodó bus dallama ébresztette fel a társaságot nagyratörő álmódosásaiból, amelyek közt kinek-kinek megcsillant egy édes leányfej, az ezredesi pléhgallér, sőt a merészebbeknél talán még a tábornoki biborbélés is. Régi igazság, hogy mentül ködösebb a jelen, annál rózsaszínűbb a jövő. Most pedig haza aludni, — fujják az altatót.

Elemér is bandukol hazafelé, a kislányra gondol, aki most talán már valami szépet, édeset álmodik. Egyszer csak megüti a fülét az egyik teremből kiszűrődő muzsika: próbál az ezredzenekar. Egy villanás, egy gondolat: irányt változtat s megy a próbát tartó zenekarhoz. A karvezető őrmester szabályszerűen jelentkezik:

— Hadnagy urnak alázatosan jelentem 27 ember. Elemér ur tiszteleg, majd vezényel!

— Vigyázz! Hangszerekkel sorakozó, irány utánam, zenekar indulj.

— Alázatosan jelentem Hadnagy ur, hová? — kérdi az őrmester.

— Ne törődj vele, mondon, hogy utánam! Na, egy kettő előre!

Az őrmester látta, hogy a hadnagy urban nagyobb a bátorság, mint kellene. Benne azonban nem volt annyi, hogy a parancsnak engedelmeskedni mert volna, tehát tiltakozni próbált:

— Hadnagy ur! Alázatosan jelentem én nem megyek, mert akkor engem becsúznak. —

Elemérnek átvillant az agyán, hogy nemrég töltötte ki egy heti szobafogságát, mert egy vasárnap templomozás után a jobb kezére illő kerztyút a balkezeben lógatta, de nem volt szokása félbehagyni a vállalkozásait, azért ráfordult az őrmesterre:

— Hát ha nem jössz, akkor maradsz. Banda utánam —

El is indult a bandával együtt keresztül a kaszárnyaudvaron, az őrségen, ki a sötét, süket éjszakába. — Az őrség tisztelgett, de nem merete megkérdezni hová mennek, csak azt találta különösnek, hogy a karmester nem megy, a nagydobot pedig nem a kis ponny huzza, hanem maga a dobos. —

A néma sereg muzsikaszó nélkül vonult az utcán. Ember alig járt már kint, hisz csendes fészek az a városka, csak a 27 ember bakancsa csattogott egész rendszertelenül a kövezeten. Rövid kis menetelés után Elemér barátunk oda ér a zenekarral a tetthelyre: a kislány ablaka alá. — Ott, — mivel karmester nem volt, — maga vette át a vezénylést. Felállítja a hangszokat félkaréjba maga köré, középre a nagydobot, jobbra-balra a kisdobokat. Így elrendezvén őket, vezényel:

— A többi meg jobbra-baira, ahogy szoktátok! —

— „Csak egy kislány van a világban.” A doboknak majd intek. No rajta! A banda lassan bizonytalanul, erősen lehalálva, talán hogy ne zavarja a

KORUNK DAIDALOSAI.

A bányatelepi 145 sz. Sirály cserkészcsapat vasárnapra hirdetett repülőmodell versenyre sokak érdeklődését váltotta ki s azóta a cserkészotthon kilincset ugyszólván egymásnak adják a látogatók s a kielégített kíváncsiságtól csillogó szemekkel mesélnek a derék cserkészfiúk lázas készülődéséről.

Amikor az ember körül néz a cserkészotthonban, önkéntelenül a kézművesügyesség görög megszemélyesítőjének: Daidalosnak mondja jut eszébe, aki Minos király labirintusából is ki tudott jutni Ikaros fiával együtt úgy, hogy a maguk készítette szárnyak segítségével egyszerűen kirepült. A cserkészotthon is a kézügyesség és szorgalom bámulatos gyűjteményeitől hemzseg. Most, természetesen, az összes őrsi asztalok el vannak foglalva. Repülőgép törzsek és szárnyak, falécecskék, bambuszadák, lombfűrésszel precíz kidolgozott alkatrészek, papír, ragasztószerszám a modellek rajzai és vázai népesítik be az asztalokat s körülöttük szorgos kezek illesztgetik, ragasztgatják egymáshoz a megfélelő alkatrészeket. Kész modelleket is látni már jó egynéhányat, kisebbet, nagyobbát, egyszerűt és komplikáltabbat. A legnagyobb a „Petyali”, éppen látogatásunk idején nyert befejezést. Ez a legkomplikáltabb is s nagy eredményeket várnak tőle. Nem is csoda, hiszen a parancsnok és alparancsnok kezeműve, kell, hogy mind külsőre, mind teljesítményre felülmulja a többi.

Az asztalok körüli halk dongásban egy különös muzsika hangjait érzékeljük: a szeretetnek a muzsikáját. Ritkán hallott szimfóniája ez a mai életnek, mint ahogyan ritka jelenség ez önzésteli világban, hogy a szeretet áthasonuljon munkává, illetve a munkaszeretettől fakadjon a felebaráti, bajtársi szeretet. Mert a „Sirályok” otthonában ez folyik évek óta s ez az állandóan meleg hőfoku szereret serkenti a legnagyobb részét egyszerű iparos ifjakból álló csapatot kivételes munkákra és teljesítményekre.

A repülőmodellek készítését mintegy öt hónappal ezelőtt kezdték meg. Egyik tagjuk: Csépanyi Józsa a két repülőtanfolyami vizsga eredményét igazoló jelvényt hordozza büszkén a cserkészszíngén. Csodálatra méltó az az ambíció és szorgalom, amit kifejtének. Napi nyolc-tíz órai műhelyi, vagy gyári munka után szabadidejüket az otthonban töltik el hasznos, önképző munkával s este tízenegyig is „eljárásznak” nagy pontosságot és sokoldalú körültekintést és tudást igénylő munkával.

Eredményes munkásságukról nemcsak a Cserkészszövetség nyilatkozott már

igen sokszor elismerőleg, de felfigyelt rájuk a Légügyi Hivatal is s a repülőmodell-készítés terén részükre egy szabadjegyet, egy általuk választható Bpest—Prága, vagy Bpest—Varsó, vagy Bpest—Bukarest-be és vissza szóló légiútra.

A vasárnapi repülőmodell-versenyre a salgótarjáni társadalom is már küldözgeti a jutalmakat. Említésre méltó ezek között a palackgyári tisztviselők ajándéka: egy finom művi svajci zsebóra.

Bár megígértük, hogy krónikánkban nem fogjuk megemlíteni ennek a szorgos munkának és kiváló teljesítményeknek a főmozgatóját és irányítóját: királyfalvi Kraft Aladár parancsnokot, ki időt és fáradságot nem kímélve, mindig ott van fiai között, de az a szeretet, mely a cserkészotthon levegőjét ilyen magas hőfokon állandóan tartja, — mint látogatásunkkor is tapasztalhattuk — az ő nemesen dobogó szívéből úgy fakad, hogy a krónikáshűség szempontjából, mint napjaink ritka jelenségét, ezt el nem hallgathatjuk.

A „Sirályok” tehát most vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor a Szt. Imre hegyen bemutatják szorgalmas munkájuk legírásosabb eredményeit. S amint ők várakozással tekintenek az égre, vajjon kapnak-e szép és céljainknak kedvező időt, úgy tekintünk fel mi is az Ég felé hálatelten, hogy ilyen lelkes ifjaknak vannak s egyben eredményes „Jó munká”-jukra kérjük a jó Isten további áldását!

(—ány.)

Betakar: a lomha közöny.

Élünk?... Éppen, hogy vagyunk. Igánkat unottan vonjuk s vállunk gyenge, ha akarunk.

Járunk?... Mankóval bicegünk. Lejtős utra könnyen hágnak s szeretet mocsárba vonni be lábunk.

Hallunk?... Itt lépked az Isten. Süket füleinknek hiába kopog az Ur szent lába.

Látunk?... Hályogos, szürke szemünk. Nem látunk be bűnös magunkba foltokat belül nem keresünk.

Élünk?... Épen, hogy vagyunk. Hallod, hogy az élet szíve dobban? — Fészket ütött a lomha közöny minden emberi szívvarokban.

Németh Gyula.

nyugovók álmát, elkezd fújni ezt a semmi módon félre nem érthető nótát, ami csak kislánynak szólhat és minthogy abban a házban csak egy kislány van, másnak nem is szólhat.

Az első sor után Elemér beint a dobokat: a nagydob egy nagyot buffan, a kis dobok pedig peregnék kereplő módjára, egyre halkulva, míg elhal az utolsó pergés is.

— Nagyon jó volt. Most a nagydob mindég többet üt, a kis dobok pedig erősebben peregnék, aztán csend! No folytasd!

Ezután a végérvényes és szakszerű utasítás után már csak a kezével dirigált, közben pislogott az ablakra, nagy igyekezetétől észre sem vette, hogy mind több-több ablak nyílik a környező házakban a szokatlan időben és még szokatlanabb módon megrendezett éjjeli zenére. — Annyira összetanult a bandával, hogy az utolsó két versornál már a nagydob is úgy pergett, mint valami géppuskagyu. Bizony kicsit a föld is mozgott, mert Elemér egészen beleszédült abba, hogy hol a kislány ablakára figyelt, hol a bandára vigyázott, közben ráta mind a két kezét a nagy szerelmi érzéstől. — Kicsit talán el is érzékenyedett, hogy a szivtelen teremtés ablaka nem akar kivilágosodni. — A nagy zaj messzire elhallatszott a csendes éjszakában s mire a nótának vége lett, valamerről előkerült a helyőrségi ügyeletes kapitány is, aki szemleutját végezte. — A közben felszaporodott embergyűrűn alig sikerült átvergődni. — Mikor aztán szembekerült a tényállással, megcsóválta a fejét a szelíden megkérdezte:

— Elemér! mit csinálsz te itt ezzel a zenekarral?

— Százados urnak aláztatosan jelentem, éjjeli zenét adok.

A zenekar szeretett volna hirtelen füstté válni, mert úgy érezték, hogy baj lesz belőle, amiért a hadnagy urnak szót fogadtak.

— Ejnye! ejnye! Elemér mi jutott eszedbe? No menj szépen haza, engedd a bandát is haza! Be vagy csipve. Necsinalj feltűnést!

— Parancsára százados Ur! — válaszolt Elemér, féligmeddig kijózanodva a váratlanul jött beavatkozástól. A százados aztán karonfogta, hogy ezzel némileg helyrebillentse ezt a sulypont-eltolódást, amit a délutántól takarodóig fagyasztott borítal, meg a boldogtalan szerelem idézett elő. Elemér majdnem sirva fakadt ekkora szívjóságtól, hogy őt még a százados ur haza is kísérte. Le is feküdt szépen, aránylag korán, hisz az egész vállalkozásnak este tízenegyre vége lett.

Másnap üdén, kialudva vonult a gyakorlóterre. Az előző estére gondolva, kicsit hízelt a hiuságának, hogy ebben a csendes városkában alighanem uttörő abban, hogy katonabandával adott éjjeli zenét. Azonban kirázta a hideg, ha viszont arra gondolt, hogy mi lesz a folytatása annál a rettenő szigorú ezredesnél. Ugyan az sem lehetetlen, hogy a százados, aki olyan barátságosan tanácsolta, sőt kísérte haza, talán elhallgatja majd az egész ügyet. Ebben az utóbbi feltevésben tévedett Elemér. Még a délelőtti gyakorlat alatt jött az ezredküldönc, átadott neki egy szolgálati jegyet:

Hírek és különfélék

Búcsúznak a fák.

Ilyenkor, szeptemberben, mikor a nyár aranyfűrtjeit már halkan átszövi az őszi napfény ezüstje, de látni, érezni, kézzel tapintani nem lehet az őst, mert körülöttünk mintha teletjében állna még a nyár, — ilyenkor szeptemberben mindig azt kérdezem magamtól: vajjon honnan tudják a fák, hogy mégis ősz van? Kertemben sétálva ma úgy belemarkolt a szívembe, hogy egy-egy fa már majdnem egészen sárga, de olyat is láttam, amelynek alig van immár levele. A virágok még legzengőbb nyári színükben lánognak, a gyepgazsót bársonya meg nem fakult egy gondolattal sem, szívünkben sincs, csak nagyon csendes, nagyon távoli sejtelve az ősznek, de a fák már érzik az elmulást és lassan lassan egyre bágyadón ejtik földre leveleiket, mint amikor a távolodó vonat után integetünk, mindig lassabb és lassabb mozdulattal.

Igen, a fák már búcsúznak a nyártól, az élettől és tőlünk, — hiába kérdezzük honnan és miből érzik, hogy idejük lejárt. Nem a fákat sajnálom ilyenkor, hanem az embereket. Mennyi finom megadással, mennyi derűs bölcsességgel tudnak búcsúzni a fák! Ha mi, emberek is így tudnánk búcsúzni, mennyivel könnyebb volna az életünk! Ha mi is megéreznénk, már akkor, amikor még azt hisszük: nyár van, az ősz; ha mi is idejekorán ráesszámelnénk a pillanatra, amikor lassan lassan így kell levetni illuzióinkat, vágyainkat, reményeinket, mint ahogy a fák földre ejtik leveleiket; ha mi is olyan némán, zokszó nélkül és annyi derűvel tudnánk átszenderülni az őszbe és lombjainktól megfosztva is annyi hittel tudnánk hinni egy új életben, mint a fák, — könnyebb volna élnünk, vidámabb volna a búcsuzásunk.

Am mi, emberek, tavaszt játszunk a nyárban, nyárt az őszben és amikor egyszer csak itt van testünkben-lelkünkben a tél, nem értjük, mi történt, nem tudjuk, nem akarjuk megérteni...

Nem a fákat sajnálom ilyenkor őszszel, hanem az embereket... (—ány.)

Hirtelen halál. Sztanek Rezső cipésmester 47 éves korában vasárnap este lakásán hirtelen összeesett és meghalt. Temetése 13-án volt nagy részvétel mellett, az Ipartestület nagy képviselőtének jelenlétében.

Halálos szerencsétlenség. Haas Gyula helybeli kereskedőség mint katonabiklijéről oly szerencsétlenül zuhant le, hogy neki esett egy hadigépnek, amelyen fejét összezuza. Temetése f. hó 14-én volt nagy részvétel mellett.

Ne vegyen zongorát,

amíg be nem kéri az ország egyetlen zongoragyára, a

MUSICA

Budapest, VII., Erzsébet-körút 43 (Royal) Telefon: 145—063.

díjmentes képes prospektusát és közismerten olcsó árajánlatát!

Előnyös fizetési feltételek!

Köszönetnyilvánítás. Drága jó férjem és a jó apa váratlan elhunyt alkalmából a velünk szemben bármimódon megnyilvánult részvétért ezuton mondunk hálás köszönetet. Különösen az Ipartestület, illetve annak cipész-szakosztálya nagyszámú részvételét köszönjük.

özv. Sztanek Rezsőné és gyermekei

A Bányáiparos Dalkör Hangversenye. Közszeretelben álló Iparos Dalárdánk október hó 1-én az Ipartestület székházának színháztermében nagyszabású hangversenyt rendez, hogy bemutassa fejlődését és tudásának legjavát a magyar dal iránt mindig érdeklődő kedves salgótarjáni közönségének. A műsoron Liszt, Schumann, Farkas Nándor, Apt Ferenc, Koudela Géza művei szerepelnek zenekari kísérettel. A fényes est teljes műsorát jövő számunkban hozzuk.

A
GAZDAG

CIRKUSZ

MINDEN NAP VÁLTOZATOS ÉS KIVÁLÓ MŰSORSZÁMOKKAL LEPI MEG SALGÓTARJÁN KÖZÖNSÉGÉT.

MA (SZOMBATON) ESTE FÉL 9 KOR KEZDŐDIK AZ ELŐADÁS. VASÁRNAP PEDIG D.U. 4 ÉS ESTE FÉL 9 ÓRAKOR.

A 4 ÓRAI ELŐADÁS MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL!

— Dániel hadnagy ur a ma délelőtti ezredkihallgatáson jelentkezett.

Rossz sejtelmek kezdték gyötörni. Most fog találkozni harmadszor az ezredparancsnokával. Először, mikor bemutatkozott, másodsor, amikor a jobbkezére szabott, de a bal kezében látogatott keztyűjéért egy hét szobafogságot kapott. Most pedig huszonhat zenész igénybevétele van a rovásán. Összevetve a két esetet, kezdte becsülni magát, hogy vajjon mi járhat ezért? Dehát a kislányért még ezt is el fogja szenvedni, csak legalább világot gyújtott volna ez a szivtelen.

A zászlóaljparancsnok vezette a nagyur elé. Az már ugylátszik, teljesen ismerte a tényállást s az annyira felborzolta az idegeit, hogy ő kezdte a monológát:

— Hogy merte maga kivezénelni az ezredzenekart? — süvöltötte Elemér felé.

Elemér ismerte a szolgálati szabályzatot, amelyik azt mondja, hogy először jelenteni kell, hogy kihallgatásra van rendelve, aztán kérdezik meg, hogy miért? A süvöltő hang, meg a szokatlan sorrend, hogy az ezredes egyenesen a dolog érdemébe ugrott bele, Elemérben is felbolygatta a szolgálati szabályzat rendjét s kissé önértetesen, kissé méltatlankodva azt feleli:

— Ezredes urnak aláztatosan jelentem: havonta 20 koronát fizetek az ezredzenekar üzemköltségeire, aztán még egyszer sem vettem igénybe. — Az ezredesnek táva maradt a szája erre a nem várt érvelésre, a kihallgatás pedig majdnem általános botrányba fulladt. Szerencse, hogy az ezredes villámokat szóró

szeme és a méregtől eltorzult hangja minden jelenlévőbe beléfagyasztotta a habotázó kedvet.

Elemér hadnagy ur 30 napi szobafogságot kapott. 26 emberért, meg egy kislányért nem is volt olyan súlyos büntetés. Csakhogy nem a lakásán ülte le, ahonnan elláthatott volna a kislány lakására, ahonnan bőven lett volna ideje figyelnit, hogy vajjon meglágyult-e már a szíve? Este pedig: sötét az éjszaka, az öreg ezredesek akkor már aludni szoktak, az este a fiataloké, vannak eldugott jó kis helyek, ahol enyhíteni lehet a szigorú büntetés fájdalmait. Elemér urnak, akarva, — nem akarva, be kellett költözni a kaszárnyába. Az ezredes éjjelnappal ügyeltetett a testi kérésére. Az őrségen könnyebb volt keresztül huzni azt a huszonhat embert, mint most neki egymagának kisurranit. Rettenetes egy ilyen harmincnapos fogság.

Csak a végtelen levegőhöz szokott vándormadárnak lehet, fájdalmasabb a rabság, mint neki volt. És mint a gyöngy-kagyló izzadja magából a kincseket, ha belül fáj az a kis homokszem, amit a fedélhéjai közé sodort a tenger hullámvérése, ő is fájdalmában papírt ceruzát kért s versekbe öntötte nagy-nagy szomorúságát. Ahány nap, legalább annyi vers.

De minden rossznak vége van egyszer. A harminc vers után letelt a harminc nap is. Elemér orrán-száján szedte a lélegzetet, sietett, hogy viszontláthassa rég elhagyott otthonát, ránézessen a kislány ablakára. Nagy boldogság szálta meg a szabadság levegőjével. A bajtársak is kitérő lelkesedéssel fogadták. A szabadu-

HÁBORÚS HÍREK keringenek körülöttünk. Az olvasott újsághírek alapján a komolyan mérlegelt és fantasztikusan elképzelt lehetőségek tömegeit és változatait halljuk innen-onnan. Tagadhatatlan, hogy ennek talaja van most és az ideje is mintha elérkezett volna. Azonban ne felejtjük el, hogy az alig 2 évtizeddel ezelőtt befejezett háborúnak borzalmas emlékei kiáltóan élnek körülöttünk. Romjaikból épülő városok, végeláthatatlan temetők, vakok és békák százai, a friss határkövek mind-mind borzalmas emlékek. A kétségbeesett fegyverkezés — hisszük — hogy a béke érdekében történik, mert megmutatta a háboru, hogy a győzők is legyőzhetőek. Ma senki sem mer a háboru fegyveréhez nyulni, hacsak azok nem, akiknek nincs mit kockáztatniok: a vörös bolsevizmus véreskezű kárhözottjai, akiknek a zavarosban halászás az utolsó mentővívár. A vérrel, G. P. U.-val, Szibériával stb. fenntartott „demokráciából” nem kérnek azok a nagyhatalmak sem, melyek „győztesként” kerültek ki a nagy világégből. A kritikus időkben elszánt lélekkel Istenért, Hazáért, családért, a magyar kultúrájunktól egyé kell forrnunk, a nemzetköziség megtévesztő és véres diktatúrát előkészítő szellemével mindnyájunknak szembe kell szállanunk!

Turisták. A Magyarországi Kárpát Egyesület a bpesti központ rendezésében 1938. okt. 2-án Hollókő-házánál tartja őszi turista vándorgyűlést az összes vidéki osztályok részvételével. A salgótarjáni osztály ezalkalomból autóbussz turát rendez a Börzsöny és Cserhát várainak megtekintésére. Indulás: 1938. okt. 1-én d. u. 13-20-kor a Főtérről. Utirány: Starján — Szécsény — Gyarmat — Drégelyvár — Vámosmikola — Márianoszton — Kóspallag — Kisinóc — Tit-ház — Csóványos (gyaloglás kb. 2 ó.) — Kismaros — Verőce — Rétság — Romhány — Buják — Hollókő-vár — Sámsonháza — Tar — stb. Részvételi díj: 1585 P. (utiköltség — szállás, vacsora, reggeli, ebéd és borralalók.) Jelentkezni lehet az egy. főtükiránál s titkáránál. (Kuchinka Béla Hunyad u.) Nagyszámú részvételt kér az Elnökség.

lás öröme még aznap este nagy mulatást csaptak, de ezredzenekar nélkül. Poetikusság szép mulatság lehetett, mert Elemér ur reggel nyolcóra felé három szál gyönyörű piros rózsát hímálva a szabad kezében, ismét kevés sulyponteloldással ballagot haza.

Othon a legénye épen szellőztetett. Elemér mielőtt lefeküdt volna, hogy napal pótolja, amit az éjszaka mulasztott, — odament a nyitott ablakhoz egy szipantást élvezni a friss reggeli levegőből. Akkor meglátja a szemben levő soron az ablakban a kislányt, aki kíváncsian néz feléje. Egy pillanatra megdöbben, aztán édes forró hullám szalad át a szívében is, a fején is, hirtelen odakiáltja a legényét:

— Marci! vidd ezt a három szál rózsát a kisasszonynak.

A kislány amint meghallja, elpirul, behúzódik az ablakból, majd mire Marci visszajött, ott van újra az ablakban, szalagatja a három szál rózsát és kedvesen mosolyog.

Elemérnek úgy kiröppent az álom a szeméből, mintha most ébredt volna fel. Majdnem kibújta a bőréből a gyönyörűségtől. Beült az ablakba, egész nap az átellenes ablakot, meg a kaput leste, még az ebédjét is odahozatta, mert most már elhatározta, hogy ha ég-föld összeszakad, akkor és mentől előbb bemutatkozik annak a kislánynak. Rettenő bátorság fűtötte. Az a sok gyávaság, ami ezelőtt az édes szöke lányával szemben megszállta, mind akaratát változtatta benne s ime az akaratátvitel: a kislány délután három órákor egyedül, de egy szál piros rózsával kilép a kapun és sétára indul.

Csináljunk balesetelleni propagandát.

Minden népesedési politikának alapja a születések számát emelni, a népszaporulatot szociális és gazdasági eszközökkel és intézményekkel elősegíteni. Ez a kormányoknak aktív népesedési, közvetlen hatású politikája. De ha nagy figyelemmel böngésszük a magyar lapokat, különösen a vidéki lapokat, ha csak egy hétnél is szomorú adatait összegyűjtjük, borzasztó kép tárul elénk magyar népünk rettenetes vereszettségéről. Nem elég az egykét leküzdeni és ezzel a népszaporodást elősegíteni, szükséges lenne a nép, a nemzet vereszettségét megakadályozni, amely öngyilkosság és balesetek által beáll. Nem mulik nap, hogy a magyar néptest ne veszítsen néhány emberéletet. Majdnem mindig erős, egészséges férfiakról, ifjakról vagy nőkről van szó, akik a munkaprocessusban állanak, akik termelnek, akik dolgoznak. Egy ügyetlen fogás, mozdulat, egy meggondolatlan lépés és egy emberéletnek vége, egy magyarral kevesebb a világon, vagy pedig egy nyomorékkal több, ami ugyancsak óriási vesztesége egy termelő nemzetnek. Ha megvizsgáljuk a baleseteket, majdnem mindig meggondolatlan és végtelen könnyelműség ezeknek az okozói. Könnyelműek vagyunk, legyünk őszinték! Propagandára van szükség, óriási propagandára, felvilágosító munkára, amelyet még a legkisebb kunyhóba is bele kell vinnünk, hogy magyariaink elővigyázatossábak legyenek, hogy megismerjék nemcsak a veszedelemeket, amelyeknek napnap után ki vannak téve, de hogy meg is értsék, hogy a nemzetnek minden egyes tagjára a magyar államnak a Duna és Tisza közötti szüksége van. A népszaporodás elősegítése az aktív, közvetlen népesedési politika, a balesetek és öngyilkosságok számának a legkisebb mértékre való leszorítása a passzív, közvetett formája. A kettő együtt menti meg magyar nemzetünket.

Minden vasárnap olvashatjuk, hogy X Y legény, gazda vagy munkásleszurta szóváltás közben ellenfelét. Olyan pocskolása az emberéletnek, amelyet jóvátenni nem lehet! Minden egészségese férfi, legény vagy nő, a nemzetnek fel nem mérhető kincse, pozitív értéke. Aki másnak egészségében, életében kárt tesz, azt halállal kellene megbüntetni! Nem szabad,

A Salgótarjáni Vívó Egyesület tenisz szakosztálya szept. 15—24-én a városi tenispályákon teniszversenyt rendez, Salgótarján bajnokságáért. Versenyfeltételek a tenispályán megtalálhatók.

Ezt várta Elemér ur. A kardot, sapkát már csak úgy utközben bajigálta magára, a fél kesztyűjét is otthon hagyta, de hát üsse kő, az legfeljebb egy hét szobafogság, most azonban egy pillanatot sem akart elmulasztani. Utól is érte a kislányt, aki szemmel láthatólag lassan haladt.

— Dániel Elemér hadnagy vagyok. — Bocsássá meg az ismerkedésnek ezt a szokatlan formáját, azonban nem aszfaltbetyárokodás ez részemről, hanem az őszinte mély tisztelet és annak eredménye, hogy mélyeséges vágyódást éreztem arra, hogy magát megismerhessem.

Elemér midez egy sóhajásra mondotta el. Ebben a hosszú mondatban sűrűsödött össze az a titkolt szerelem, ami az ezredzenekar igénybevételétől a harminc napot, harminc s egynehány költeménnyel sulyosbitva szenvedette el vele. Most azonban mindezért kárpótolva volt mert oldalán a kedves szép leány, szelíden mosolyog, szeméből az ártatlanság és a viruló ifjúság bája csillog, s amikor megmondja ő is a nevé, az első szava, mintha régi ismerőst kérdezne:

— Régen nem láttam. Még a lakásán sem láttam sem bemenni, sem kijönni. Hol járt? Talán csak nem volt beteg?

Elemérnek a harminc napi szigorú szobafogság után némi szint tényleg csak a szívét betöltő boldogságnak az arcára kiült pirja adott, nem volt tehát nehéz egy kis föllentés:

— Igen bizony! Harminc napig a szobát őriztem. Erősen meghűltem akkor, amikor az éjjeli zenét dirigáltam.

NIKOPÁLL szipkában

Minden dohánytösdében kapható!

1 elegáns beakellit szipka és 5 betét ára . . . 1.50 P
1 betét, mely 40 cigarettára elég 1.16 P

NIKOPÁLL betéttel dohányozzon,

mert az egészségre ártalmas nikotin, pyridin, kátrány, gyanta stb. származékok ezáltal nem jutnak a szájba és a tüdőbe.

hogy az egyén szenvedélye nagyobb legyen önfegyelmélettségénél 6—8 évi feyház ezt a vereszettséget jóvá nem teszi.

Sajnos a magyar közönség ezeket a dolgokat már nem látja, nem veszi észre, hogy milyen rést ütnek ezek az állapotok nemzetünk testén. Itt az ideje, hogy ezzel a ténnyel is számoljunk, mert különben 20 millió magyar nemzet nem lesz!

ÜVEG, MINT NYERSANYAG.

Mit tudunk az üvegről? Ismerjük ennek különböző fajtáit, sőt azt is tudjuk, hogy vannak különleges üvegek, amelyeket a földre dobhatunk és el nem törnek, amelyekre rálöhetünk és a golyót át nem eresztik, vannak üvegek, amelyeket igen magas hőfoknak tehetjük ki, anélkül, hogy megrepednének, vannak rendes, egyszerű törékeny üvegfajták és vannak neutrális üvegek, amelyek a vegyi anyagokat, bomlasztó sugarakat át nem bocsájtják stb. A német négyéves terv minden nyersanyagot, amelyet a Harmadik Birodalomban találni, feltár és annak termelését fejleszti. Történik ez a kül-

földtől való függetlenség érdekében. A német építési ipar mindjobban igénybe veszi az üveget, mint építkezési nyersanyagot. A nap sugarainak éltető a hatásuk az emberi szervezetre, világosságot és meleget adnak, mi sem természetesebb, hogy ezeket a sugarakat a lakásokban, a műhelyeinkbe és irodáinkba bocsássuk, hiszen az emberiség életének jó részét ezekben a helyiségekben tölti. A terv: üvegből téglákat gyártani nem mai keletű, tekintettel az üvegnek kiváló elszigetelő tulajdonságaira, az elkészítendő tégláknak nem kellene tömör üvegmaszából lenni, elég ha például egy négyzetes üvegtégla csak a falai megvannak, míg belül üresek, hiszen az üvegfal és a benne lévő légtömeg kiváló szigetelők. Ha ilyen üres téglákat akarunk előállítani a rendes üvegyártás vagy fuvás útján, akkor ezek túl drágák lennének. A német ipar ezt a kérdést most megoldotta akképen, hogy két üres téglafelet önt és ezeket cseppfolyós alumíniummal egymáshoz illeszti hegesztés által. Ennek az eljárásnak az az előnye, hogy a hegesztést azonnal, vagyis az üvegtégla félrészek forró állapotában keresztülviszik, ezáltal a téglaurban visszamaradó légtömeg megritkul, ami a szigetelő tulajdonságát emeli.

Keresőképeség.

Irta: Dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter.

Emelnünk kell az ország lakosságának a keresőképeségét!

E tekintetben, vitán felül, első helyen áll a mezőgazdaság. Az ország lakosságának 55 százaléka foglalkozik közvetlenül a mezőgazdasággal és a lakosság többi része is, igen nagy részben, közvetve, a mezőgazdaságból nyeri jövedelmét. A lényeg tehát az, hogy ennek a termelési ágának, amelyből a lakosság 55 százaléka közvetlenül él, a jövedelmességét minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítsuk.

Ez két irányban történhetik. Egyfelől a mezőgazdasági termelvényeknek árszintjét kell biztosítani és fenntartani. E tekintetben a kormányzat elhatározott programja a mezőgazdasági termékek árának minden eszközzel való biztosítása, ami természetesen, a befelgyasztás emelése és az export támogatása révén is kell, hogy történjen. A másik vonal, amelyen a mezőgazdaság rentabilitását biztosítani kell, a mezőgazdasági üzemi anyagainak árkérdése, vagyis, hogy azok az üzemi anyagok, amelyekre a mezőgazdaságnak szüksége van, megfelelő áron álljanak a mezőgazdaság rendelkezésére.

Ha ezen a két vonalon haladva, a mezőgazdaság rentabilitását biztosítottuk, akkor a mezőgazdasági munkások bérének kérdése is, ugyszólván, magától megoldódik. Ez egyike azoknak a kérdéseknek, amelyekre a kormány különös gondot ügyel. Ugyancsak a mezőgazdaság megerősítésének célját szolgálja az a törekvésünk, hogy minél több önálló mezőgazdasági egységet teremtsünk, minél több egységet juttassunk ahhoz hogy önálló mezőgazda legyen. Ezt részben, amennyiben a megfelelő összegek az illetőknek rendelkezésére állnak, a telepítés és parcellázás útján, nagyobb részben azonban, kishaszonbérletek, haszonbérlet szövetkezetek és haszonbérlet csoportok útján akarja a kormány megvalósítani.

Ugyancsak a jövedelememelés célját szolgálja a háziipar istapolása, a téli foglalkoztatás bevezetése és több más hasonló intézkedés.

Az is kétségtelen azonban, hogy az a szaporodást, amely a mezőgazdasági lakosságnál örvendetesen bekövetkezik, kizárólag a mezőgazdaság felszívni nem tudja. Ezért az iparfejlesztés is, kell, hogy a kormány programjába tartozzék. Ezalatt, elsősorban, azoknak az iparágaknak fejlesztését értem, amelyek mezőgazdasági, Magyarországon termelt nyersanyagokat dolgoznak fel, másodsorban pedig azokat, amelyeknek termelvényeiben a munkabér játsza a leglényegesebb és legjelentősebb szerepet. Ezek azok az

iparágak, amelyeket a kormány a jövőben fokozottabban kíván támogatni. Támogatjuk természetesen, a kisipart is. A beruházással kapcsolatban azokat a rendelkezéseket, amelyeket egyáltalában a kisiparnak juttatni lehet, hacsak mód lesz rá, a kormány a kisiparnak kívánja juttatni.

Ugyanebbe a gondolatmenetbe tartozik az ifjúság elhelyezésének a kérdése is. Idei állami költségvetésünkben 1896 új állást szerveztünk. Ehhez járulnak még a megüresedő állások, amelyek szintén betöltendőek lesznek, úgyhogy tekintélyes számú értelmiségi munkanélküli helyezkedhetik el az állami szolgálatban is. Hozzá kell azonban ehhez tennem, hogy nem ez a célunk. Nem az a célunk, hogy a tisztviselői pályára tóduljon az ifjúság. Ellenkezőleg, az a cél, hogy lehetőleg független, önálló foglalkozásokat üzőn és ezt a célt szolgálja több intézkedés közt elsősorban a Nemzeti Önállósítási Alap, amelynek működése eddig is nagyon szép eredményekkel járt és remélem, hogy ezen a téren a jövőben is el lehet érni ugyanezeket az eredményeket, sőt ezeket esetleg fokozni is lehet.

Négyhetes falusi főzőtanfolyamok.

A belügyminiszter körrendelettel intézett valamennyi megyei törvényhatóság első tisztviselőjéhez, az alispányhoz, falusi főzőtanfolyamok rendezése ügyében. A rendeletben a többi között ezeket mondja: „E tanfolyamok rendezését az a körülmény tette szükségessé, hogy népünk az ország legtöbb vidékén teljesen egyoldaluan táplálkozik és nemcsak nem termeli azokat a vitamindus élelmi anyagokat, amelyek nélkül egészsége nem biztosítható, hanem még a rendelkezésre álló élelem változatos felhasználásának módjait sem ismeri eléggé. A négyhetes tanfolyamok vezetői a változatos, egészséges táplálkozásra kívül megtanítják a résztvevőket a helyesebb beosztásra, továbbá a kisgyermekeknek és betegeknek otthon célszerűen való táplálására. A miniszter felhívja az alispánokat, hogy szeptember 15.-étől indíttassák meg törvényhatóságuk területén a négyhetes főzőtanfolyamokat, oly módon, hogy szeptember 15.-étől a jövő év május 15.-éig hét tanfolyamot tartsanak. A fenntartási költség 700 pengőt tesz ki és ennek ledezetéről a törvényhatósági közjóléti alaprak kell gondoskodnia. A tanfolyamok helyét az alispánok jelölik ki, mégpedig olyan községeket, amelyek a szükséges konyhát, a tanfolyamvezető részére szobát és tüzelőt természetben biztosítanak.

SPORT

NB.

SSE—Szeged FC 3:1 (2:1)

SSE PÁLYA. 1500 NÉZŐ. VEZETŐ: TIHAMÉRI.

SSE: Barabás — Vig, Kertesi — Mester, Hernádi, Maros — v. Majoros Kőszegi, Horváth, Tóbiás, Somogyi.

Szeged: Pálkás — Szojka, Raffai — Marosi, Baróti, Bertók — Bognár, Harangozó, Lukács, Seper, Nagy.

Üdvözlés és zászlócseré után a SSE nappal hátban erős széllel támogatva áll fel. Támad is azonnal, a 2. percben Majoros beadása alig kerüli el a kaput. 1 perc múlva Somogyi beadásából Horváth megszerzi a vezetést. 1:0. A 4. percben Nagy üresből alig lécc főlé. Pálkásnak sok dolga van és Pálkás bizonytalan, észreveszi ezt ő is, és ugyszólván minden labdát kiöklöz. A 14. percben Seper Bognár beadását leszyanus helyről a hálóba lövi. 1:1. Percekig tartó hatalmas tüntetés a bírót ellen. A SSE szebbnél-szebb szövényekkel ostromolja Szeged kapuját. A 24. percben Tóbiás rohamból szöglet lesz s a sarokrugást kis kavarodás után Tóbiás kihasználva közlőrlő dugót szerez. 2:1. Változatos játék, a SSE többet támad. A 43. percben Seper fütty után lesgőlt rug.

A második féldőben majdnem állandóan szeged támad, csatársora azonban gólképtelen, másrészt Vig nagy biztonsággal akaszt meg minden támadást. Lukács, Seper, Marosi lönek egy-

másután — kapufólé! 11. percben Raffai hatalmasat lufolt, Majoros megugrik és közlőrlő keresztbe, inkább hátra passzol. Pár perc múlva hasonló helyzetből — igaz elnyomták, — mellé lö. Szeged nyomászó fölényben van, de ennek ellenére alig megy kapura lövés és Barabás is formában van. SSE néhány lefutása veszélyes. A 30. percben Horváth lö, Pálkás megint öklöz és Somogyi biztosítja a 2 pontot. 3:1. Határtalan öröm Szeged átcsoportosít. Lendületesen, erősen és szépen támad a 16-osig, azaz Vig-ig. A játék egyre keményedik, itt-ott kicsuszik egy-egy csunya fault (Seper) Szegedi nyomással ér végett a meccs.

A SSE megérdemelten győzött. Megérdemelte az 1. félidei szép játékáért és a második félidei lelkes és szívós védekezéséért is. Ha jobban menne az „egyből” és ami az „egyből” megy biztosabban találna kék fehérhez, a SSE szépen szerepelhetne.

Kivált a SSE-ből Vig, aki biztos és nagy rugásaival mindenütt rombolt. A védelem lelke volt. Jó volt még Horváth és különösen az 1. féldőben Majoros is.

Szegedtől többet vártunk. Pálkás volt a legnagyobb csalódás. Jók voltak: Harangozó, Seper, Nagy, Bertók Szojka. Szögletarány: 3:5.

NBB.

WMFC—SBTC 3:1 (1:0)

BUDAPEST.

I. oszt.

BSE—SBTC „Ü” 4:2 (0:1)

SBTC PÁLYA. VEZETTE: MARKOVICS.

Az I. féldő 31. percében Petre az Ü-t juttatja vezetéshez. 0:1. A II. féldőben a BSE felugrott s az 5. percben Sipos egyenlített. 1:1. A 21. percben Szebehelyi már a vezetést is megszerzi. 2:1. 5. perc múlva Jákfalvi 11-est mellé lö. A 29. percben Sipos, 5 perc múlva Szebe-

helyi szerez dugót. 4:1. A 41. percben Szentkúti lövése a kapufa élettől bepat-tan 4:2.

Jók: BSE: a védelem, Horváth, Andó, Szebehelyi, SBTC: Gáspár, Kollár, Bretter, Szentkúti.

Az ÉLASz II. osztály salgótarjáni csoportja első bajnoki fordulójának eredményei:

Baglyasalja: Starjáni SE III.—BSE II. 2:1 (1:0) Játékvezető: Fehér. Idegenben is megérdemelten győzött a SSE III. Vincze és Molnár góljával. A BSE II. gólját Kormos lötte.

Salgótarján: SBTC III.—Rózsa-szentmártoni BSE 7:1 (1:1) Vezető: Vilezsal. Főnyes győzelem. Góllövő: Smelkó (3), Dupák, Schütz, Szijjártó, Grubinszky, ill. Weisz.

Kisterenye: Pálfalvai BÜSE II.—KBSE 2:1 (2:0) Játékvezető: Takács F. A vendégcsapat mindkét gólját Gerencsi szerezte. A kisterenyeiek gólját Pusztai lötte 11-esből.

Mátranovák: Nagybányai OSE—MLK 4:3 (2:0). A kijelölt játékvezető

meg nem jelenése miatt barátságost játszott a két csapat Löwy Mihály (Nemzeti Sport tudósító) bíráskodásával. Góllövő: Ujházi I., Ujházi III., Elmer, Kövesdi, ill. Sipos I., Sipos II. és Tóth.

A Nagybányai-bányatelepi Olvasó és Sport Egylet 11-én, vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen vitéz Sallay Sándor üzemvezető bányagondnokot, emléklapos századosf elnöké, Laun Ottót, ügyvezető társelnökké, sportszakosztály-vezetővé, Kovács Ferenc bányamestert olvasóköri társelnökké, Várszegi György főaknászintézővé, Gyöngyössi Aladár számvezetőt főpénztárossá és Hudák László bányagazgatósági tisztviselőt jegyző-titkárrá választották.

APOLLO MOZGÓ STARJÁN

17-én, szombaton, 18-án vasárnap, 19-én hétfőn és 20-án kedden este. 4 NAPIG! Tóth Ede népszínműve.

FALU ROSSZA

DAJKA MARGIT GREGUS Z. MAGYAR HIRADÓ.

ÉJFÉLI KERINGŐ

BRIGITTE HORNEY, WILLY B. FOX HIRADÓ.

ROSE MARIE

Nyomatott: „A MUNKA”-nyomdában Salgótarján.

Árverési hirdetmény.

A Salgótarjáni Takarékpénztár kézi-zálog üzlet tulajdonos közlőrlő teszi, hogy mindazon zálogtárgyak, melyek zálogház üzletében elzálogosítva lettek és amelyek kiváltási határideje 1938. évi június hó 10-én lejárt és az árverés napjáig sem kiváltva, sem megújítva nem lesznek, 1938. évi szeptember hó 21-én délután 2 órakor kezdődő nyilvános árverésen a zálogház üzlethelyiségében el fognak adni.

Tisztelettel értesitem Salgótarján és vidéke gazdaközönségét, hogy 18/0/0-os szuperioszfát műtrágyát árusítok. Ennek ára jutazsákkal együtt, költségmentesen 10 60 P.

KRETSCH FERENC terménykereskedő, Salgótarján.

Két szoba konyhás lakás nov. 1-re kiadó. Tátra-utca 4.

SALGÓ SERLEG CSOPORT mint ÉLASz. Mátravidéki III. osztály HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Készít: TABORI GYULA titkárs.

A. Csoport.

Egyesbírői határozatok.

Kivonat az egyesbírő 1938. évi szeptember hó 13-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Tudomásul veszi SFC bejelentését, mely szerint a III. osztályban nem indít csapatot.

Közli az A. csoportba tartozó egyesületekkel, hogy a 18-i mérkőzéseik is elmaradnak a közbejött változások miatt.

A további mérkőzések a majd megjelenő új sorsolás alapján történnek.

Tábori Gyula előadó.

Sinkovits János egyesbírő.

B. Csoport.

Egyesbírői határozatok.

Kivonat az egyesbírő 1938. évi szeptember hó 13-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Figyelmezteti KAC-ot, egyben a többi egyesületeket is, hogy a meccskönyvlapokat nyomtatvány szerint, kifogástalanul töltsék ki, mert hiányosan kitöltött meclapok a jövőben nem lesznek elfogadva. Egyben felkérjük a JT Salgótarjáni vezetőségét, utasítsa a játéke-

zetőket, hogy hiányosan kitöltött meclapokat az egyesületektől ne fogadjanak el.

Szeptember 11-re kitűzött SISE—VAC mérkőzés 2 pontját a szabályzat 213. § 1. bekezdése alapján SISE javára írja VAC meg nem jelenése miatt. Egyben a szabályzat 51. §-a értelmében kötelezi VAC-ot, hogy SISE-nek költségei fejében 10 P bántápnézt 8 nap alatt játéktörvény felfüggesztés terhe mellett fizessen meg. VAC-nak a mérkőzés napján, tehát késve beterjesztett balasztó kérelme nem volt tudomásul vehető, már azért sem, mert elmaradásáról ellenfelét megfelelő időben nem értesítette.

Szeptember 18-1 mérkőzések:

Egyesület	Óra	Pálya
MLK—SAC	3	MLK
VAC—PBTk	1/21	VAC
HSE—KSE	3	HSE
MTE—JTC	3	MTE
RTC—SISE	3	RTC

Környei József egyesbírő.

TENISZÜTŐK

KEZDŐK, HALADÓK ÉS VERSENYZŐK RÉSZÉRE LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGJOBB KIVITELBEN

VÉGH KÁLMÁN

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN KAPHATÓKI

Bányamozgók hírei. A baglyasaljai és palfalvai bányamozgók szeptember hó 18-án, vasárnap, szokott előadások keretében műsorukra tűzték Csathó Kálmán vigjátékából Nőtí Károly által szenírozott „AZ ÉN LÁNYOM NEM OLYAN” című, rendkívül hangulatos filmet, Főszereplői: Tolnay Klári, Turay Ida, Gombaszögi Ella, Vizváry Mariska, Ráday Imre, Rajnay Gábor, Kabos Gyula, Gregus Zoltán, Rózsahegyi Kálmán, Gózon Gyula, stb. Műsorkiegészítésül megy: „Taormina látványosságai” c. kulturális, „Minket nem érhet baleset” c. rajzfilm, valamint Paramount és Magyar világhírű adók. Palfalván a második előadás ez alkalommal kivételesen 6 óra helyett 5 órakor fog kezdődni.

Az Állami gépjárművezető-képző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körút 6.) IX. 26-án este 5 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételhez szükséges iratok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában. Igazgatóság.

Ujabb cukrot kapnak a méhészek. A rossz méhészeti időjárásra való tekintettel a pénzügyminiszter kivételesen erre az esztendőre méhcsaládoként újabb méhetetőcukrot engedélyezett azok részére is, akik már ebben az évben a hét kilogrammot igénybe vették, de egyesületeik elnöke, vagy községük előljárósága által igazolni tudják, hogy körzetükben a méhek a téli élelmüket nem tudták begyűjteni. Ezt az igénylést legkésőbb szeptember 19-éig kell az Országos Magyar Méhészeti Egyesületbe leadni. Azok is, akik az első hét kilogrammot még nem vették igénybe, fenti időpontig jelentsék be igényeiket.

Hirdessen!

A Munka

politikai hetilapban!!!

Eladó. Antik szalon, velencei tükrökkel. Használt ebédli olcsón. Szobai porszívó. Petróleum főző. Fürdő utca 5.

Megállapítják a burgonya új legkisebb termelői árát. A földművelésügyi miniszter szeptember 5—6-ától kezdődően további intézkedésig a belföldi forgalomban szállítandó étkezési minőségűre válogatott burgonya métermázsánkénti legkisebb termelői árát budapesti paritásában az alábbiakban állapította meg: Nyári rózsza 6:20, Gülbaba 5:70, ősi rózsza 4:90, Ella 4:40, Krüger 3:80, Wohltmann 3:80 pengő. A felsorolt árakból Budapesttől 250 km-nél messzebb fekvő állomásokról érkező szállítmányoknál kizárólag a 16/C kocsisztafoly fuvardíja, 250 km-nél közelebb fekvő állomásokról pedig kizárólag a 15/C kocsisztafoly fuvardíja vonható le. Más címen (követve, mérlegdíj) levonás nem eszközölhető. Budapeston kívül más belföldi rendeltetési állomásra szállítandó burgonyák legkisebb termelői ára úgy számítandó ki, mintha azokat is a budapesti rendeltetésre vásárolnák. Egy-egy közegben ezek szerint minden belföldi rendeltetésű burgonyáért ugyanazt a legkisebb termelői árát kell fizetni.

Híszek egy Istenben,
Híszek egy hazában,
Híszek egy isteni örök igazságban,
Híszek Magyarország feláldozásában
Amen.

A Magyarság érdekes újítása a hírlapelőfizetés terén.

A kliring-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását.

A Magyarság minden egyes előfizetője az előfizetési díjnak megfelelő kliring-szelvényt kap az előfizetési díj bevételekor. Ezen kliring-szelvényeket a kliring-akcióban résztvevő cégek bizonyos százalék arányában készpénz helyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, amely a kliring-akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetőinek előnyös a kliring-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kliring-akcióban való részvételükkel megnyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kliring-akció tehát úgy a szerelő cégeknek, mint az előfizetőknél előnyére szolgál és azért örömmel közöljük, hogy városunkban ugyanabban is csatlakoztak az alábbi cégek ezen akcióhoz.

Könyv- és papírkereskedés:
Végh Kálmán, Fő-utca 8. szám. (3 százalék.)
Műbútorasztalos gépezőre:
Szabó János, Fürdő u. 5. műbútornál (2%).
Szobabeszédes és másolók:
Porcszász János, Fő u. 138. (2 százalék.)
Temetőház vállalat és kocsijáratok:
Hollos Mihály, Fő u. 19. (5 százalék.)
Uri- és műtárgykereskedés, győzelem:
Csomócskó István, Fő u. 19. (5 százalék.)
Uri- és műtárgykereskedés:
Jancsik Béla, Fő u. 114. (3 százalék.)

Nyomatulajdonos: Végh Kálmán.